Kehityspäällikkö
Laura Vilkkonen

Hallituksen esitys laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää talousvaliokuntaa mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää huoltovarmuustoimintaa koskevan lainsäädännön kokonaisuudistusta tarpeellisena ja onnistuneena. Ministeriö yhtyy hankkeen keskeisiin tavoitteisiin ja ymmärtää uudistuksen tarpeen ja lähtökohdat. Hanketta on johdettu hyvin, valmistelu on ollut avointa ja ministeriöillä on ollut aito mahdollisuus vaikuttaa esityksen valmisteluun.

Huoltovarmuuskeskus on yksi suomalaisen yhteiskunnan erityisvahvuuksista ja sen toimintaedellytysten turvaaminen jatkossakin on äärimmäisen tärkeää. Huoltovarmuuskeskuksen läheinen yhteistyö elinkeinoelämän kanssa on erityisen arvokasta ja se takaa parhaan asiantuntemuksen ja näkemyksellisyyden päätöksenteossa. Elinkeinoelämän aktiivinen rooli ja merkitys on tarpeen säilyttää uudistuksessa samanlaisena kuin nykyisinkin.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää huoltovarmuusrahaston säilyttämistä välttämättömänä. Sillä on ministeriön näkemyksen mukaan iso merkitys huoltovarmuuden jatkuvuuden turvaamisessa erityisesti nykyisessä turvallisuustilanteessa. Rahasto mahdollistaa nopean ja ketterän reagoinnin yllättävissä tilanteissa, mikä kävi ilmi muun muassa koronapandemian aikana. Rahasto myös takaa suomalaisen varautumistoiminnan suunnitelmallisuuden, pitkäkestoisuuden ja tasalaatuisuuden.

Rahastolla on ollut iso merkitys liikenne- ja viestintäministeriön toimialan yritysten varautumisessa. Muun muassa teleyritykset ovat tehneet sen turvin investointeja, jotka lisäävät digitaalisen perusinfrastruktuurin vakautta ja siten hyödyttävät koko yhteiskuntaa. Kyse ei ole yrityksille taloudellisesti kannattavista investoinneista, joten ne olisivat yhteiskunnallisesta merkityksestään huolimatta jääneet tekemättä ilman huoltovarmuuskeskuksen rahoitusta.

Huoltovarmuusrahaston rahoituksella ja Huoltovarmuuskeskuksen ohjelmatoiminnalla on kriittinen rooli Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin Kyberturvallisuuskeskuksen toimintaedellytysten turvaamisessa. Rahastosta ja ohjelmatoiminnasta on rahoitettu keskuksen toimintaa huoltovarmuuskriittisille yrityksille tarjottavien palveluiden osalta noin 20 vuotta. Huoltovarmuuskeskuksen kokonaisrahoitus kyberturvallisuuskeskukselle oli vuonna 2025 noin 7 miljoonaa euroa.

Huoltovarmuuskeskuksen rahoituksen avulla tarjotaan ja kehitetään välttämättömiä kyberturvallisuuspalveluita huoltovarmuuskriittisille yrityksille. Kyberturvallisuuskeskuksen tarjoamat palvelut muodostavat selkärangan suomalaisen yhteiskunnan digitaaliseen varautumiseen. Palvelut eivät ole ainoastaan toimintaa tukevia, vaan ne ovat kriittinen osa kansallista huoltovarmuutta ja puolustuskykyä. Ilman reaaliaikaista tilannekuvaa, häiriöiden ennakointia ja kyberuhkiin vastaamista Suomen keskeiset infrastruktuurit, kuten energia, liikenne, viestintä ja terveydenhuolto, olisivat merkittävästi nykyistä haavoittuvaisempia. Jos nämä palvelut eivät toimi, yhteiskunta ei toimi.

Liikenne- ja viestintäministeriö huomauttaa, että kyberturvallisuus on merkityksellistä jokaisen hallinnonalan ja toimialan näkökulmasta etenkin nykyisessä muuttuneessa turvallisuustilanteessa. Traficomin Kyberturvallisuuskeskus palvelee koko yhteiskuntaa. Sen tekemällä ennaltaehkäisevällä työllä, neuvonnalla sekä muita hallinnonaloja ja viranomaisia avustavalla työllä on olennainen rooli koko suomalaisen yhteiskunnan iskunkestävyydessä.